

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT

vedrørende

Forslag til lov om ændring af partiregnskabsloven og partistøtteloven (Nye bundgrænser for offentlig partistøtte og anordningshjemmel til ikraftsættelse af partistøtteloven for Færøerne)

I det følgende gennemgås de væsentligste bemærkninger til lovforslaget, som ministeriet har modtaget i forbindelse med den offentlige høring.

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

1.1. Nye bundgrænser for offentlig partistøtte m.v.

Et første udkast til den del af lovforslaget, der vedrører nye bundgrænser for offentlig partistøtte, har i perioden fra den 29. juni 2022 til og med den 18. august 2022 været sendt i offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Advokatrådet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De partier, der er opstillingsberettiget til Folketinget og/eller berettigede til statslig partistøtte og/eller var opstillet til seneste folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Borgerlisten, Stram Kurs, Kristendemokraterne, Folkebevægelsen mod EU, Veganerpartiet, Moderaterne og Frie Grønne), Den Danske Dommerforening, DESA Dansk Erhvervs sammenslutning, Det Centrale Handicapråd, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Københavns Universitet (Institut for Statskundskab), Lokallisterne i Danmark, Netværket af Ungdomsråd (NAU), Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Statsadvokaten i København, Statsadvokaten i Viborg, Transparency International Danmark, Vestre Landsret, Ældre Sagen, Østre Landsret og Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab).

Det andet udkast til den del af lovforslaget, der vedrører nye bundgrænser for offentlig partistøtte, har i perioden fra den 27. januar 2023 til og med den 24. februar 2023 været sendt i offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Advokatrådet, Akademikerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd

(DUF), Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Datatilsynet, De partier, der er opstillingsberettiget til Folketinget og/eller berettigede til statslig partistøtte og/eller var opstillet til seneste folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Alternativet, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, KD – Kristendemokraterne, Folkebevægelsen mod EU, Moderaterne, Frie Grønne og Danmarksdemokraterne), Den Danske Dommerforening, DESA Dansk Erhvervssammenslutning, Det Centrale Handicapråd, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Forbrugerrådet Tænk, Forhandlingsfællesskabet, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Københavns Universitet (Institut for Statskundskab), Lokallisterne i Danmark, Netværket af Ungdomsråd (NAU), Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Statsadvokaten i København, Statsadvokaten i Viborg, Syddansk Universitet (Institut for Statskundskab), Transparency International Danmark, Vestre Landsret, Ældre Sagen, Østre Landsret, Aalborg Universitet (Institut for Politik og Samfund) og Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab).

Begge udkast til lovforslaget har desuden været offentliggjort på Høringsportalen.

Dansk Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet Tænk, Rigsrevisionen, Vestre Landsret, DESA – Dansk Erhvervssammenslutning og Østre Landsret har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget [høringssvar uden bemærkninger](#) fra: Danske Ældreråd.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget [høringssvar med bemærkninger](#) til både første og andet udkast fra: KD – Kristendemokraterne, Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab) og Københavns Universitet (Institut for Statskundskab).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget [høringssvar med bemærkninger](#) til andet udkast fra: Datatilsynet og Transparency International Danmark.

I afsnit 2 foretages en gennemgang af de væsentligste bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget og dets bemærkninger. Ministeriets bemærkninger hertil er *kursiverede*.

1.2. Anordningshjemmel til ikraftsættelse af partistøtteleven for Færøerne

Et udkast til den del af lovforslaget, der vedrører anordningshjemmel til ikraftsættelse af partistøtteleven for Færøerne, har i perioden fra den 31. januar 2023 til og med den 28. februar 2023 været sendt i offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

De partier på Færøerne, der er opstillingsberettiget til Folketinget og/eller berettigede til statslig partistøtte og/eller var opstillet til det seneste folketingsvalg (Fólkaflokkurin, Framsókn, Javnaðarflokkurin, Miðflokkurin, Sambandsflokkurin, Tjóðveldi) og Lagmandens kontor.

Denne del af udkastet til lovforslaget har ligeledes været offentliggjort på Høringsportalen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget høringssvar fra: Miðflokkurin og Lagmandens kontor.

I det følgende foretages en gennemgang af de væsentligste bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget og dets bemærkninger. Ministeriets bemærkninger hertil er *kursiverede*.

2. Nye bundgrænser for offentlig partistøtte m.v.

Udkastet til denne del af lovforslaget blev sendt i høring ad to omgange. Dette skyldtes, at der blev foretaget ændringer af en karakter, som fordrede en supplerende høring.

For det første fandt Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til at ændre i det første udkast, således at reglerne om indberetning og offentliggørelse af private bidrag er uændrede for de partier, der modtager partistøtte regionalt. For at sikre, at lovforslaget ikke utilsigtet skaber mindre åbenhed, ændredes reglerne for kredsorganisationer og folketingskandidaters indberetning og offentliggørelse af private bidrag, hvis den regionale kandidatliste ikke deltog i det seneste regionsrådsvalg, ikke er berettiget til partistøtte eller ikke søger om partistøtte. Folketingskandidater og kredsorganisationer i regionen skal i så fald selv indberette bidrag til regionen. Landsorganisationen får ikke en rolle.

På denne måde fastholdes den samme grad af åbenhed om private bidrag til folketingsmedlemmer, folketingskandidater og kredsorganisationer m.v., uden at lovforslaget går længere, end der var grundlag for i UFO's beretning nr. 18 af 11. maj 2022, der danner grundlag for denne del af lovforslaget.

For det andet blev ikrafttrædelsesdatoen ændret til den 1. januar 2024 for alle typer valg.

Endelig havde resultatet af folketingsvalget den 1. november 2022 betydning for beregningen af, hvordan lovforslaget påvirker de partier, som modtager statslig partistøtte.

Det fremgår løbende, om en bemærkning stammer fra et høringssvar til det første eller anden udkast til lovforslaget.

2.1. Nye bundgrænser for offentlig partistøtte

Kristendemokraterne skriver i høringsvaret til det første udkast, at den foreslåede hævelse af bundgrænsen for offentlig partistøtte for deltagelse i folketingsvalg, regionsrådsvalg og kommunalbestyrelsesvalg er for høj. Partiet mener, at forslaget skaber en skævvridning i forhold til den offentlige støtte til andre idébetonede og almennyttige organisationer end politiske organisationer. Partiet mener, at hævelsen udgør en hindring for det levende demokrati, hvor nye partier og kandidatlistes kan have behov for et par valg til at forankre sig lokalt/regionalt.

Kristendemokraterne foreslår, at bundgrænsen for offentlig partistøtte for deltagelse i folketingsvalg sættes til 1/175 af antal gyldige stemmer ved valget, som svarer til det antal vælgererklæringer, et nyt parti skal indsamle for at blive opstillingsberettiget til folketingsvalg. Partiet foreslår ikke en konkret bundgrænse for offentlig partistøtte til regionale og kommunale kandidatlistes.

I deres hørings svar til det andet udkast genfremsættes kritikken, men der gives ikke et konkret forslag til en alternativ bundgrænse.

Københavns Universitet (Institut for Statskundskab) skriver i sit hørings svar til første udkast, at instituttet finder det rimeligt, at bundgrænsen forhøjes. Instituttet finder det godt, at der gælder en lavere bundgrænse for partier med regional eller kommunal forankring. Instituttet undrer sig over, hvorfor grænserne er sat, som de er sat, og anfører, at de foreslåede ændringer betyder, at partistøttelovgivningen ikke længere understøtter nye politiske initiativer, men næsten kun gavner partier, der allerede er repræsenteret. For så vidt angår kandidater uden for partierne påpeger instituttet, at lovforslaget ikke tager højde for, at der er et forskelligt antal stemmeberettigede i storkredsene. Her mener instituttet derfor også, at den foreslåede bundgrænse kan siges at være høj.

I sit hørings svar til andet udkast gentager instituttet, at den nuværende grænse er for lav, men at den foreslåede stigning er problematisk og sender et uheldigt signal. Instituttet anfører, at der er tale om en stigning på x100, da bundgrænsen for folketingspartier med 3.500.000 gyldige stemmer vil udgøre 110.000 stemmer [*Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkning: 3,2/175 ud af 3.500.000 stemmer udgør rettelig 64.000 stemmer*]. Instituttet anfører, at det er et urimeligt højt niveau af vælgertilslutning. Der foreslås en bundgrænse på 2/175 af antal gyldige stemmer uanset geografisk forankring. Dette vil betyde 40.000 stemmer ved et valg med 3.500.000 gyldige stemmer.

Instituttet påpeger, at det foreliggende forslag indebærer en risiko for øget mistillid blandt vælgerne.

Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab) er i sit hørings svar til første og andet udkast positivt indstillet over for, at man i højere grad knytter muligheden for at opnå offentlig partistøtte sammen med en vælgerstøtte af en vis størrelse. Instituttet mener dog, at de foreslåede bundgrænser er for høje. Instituttet kritiserer i den sammenhæng, at de foreslåede grænser vil gøre det vanskeligere for nye partier at udfordre de indvalgte partier. Instituttet mener, at dette udgør en fare for at udløse mistillid i befolkningen, og anfører, at det er vigtigt for et velfungerende og levende demokrati at støtte et større antal partier, herunder partier, som ikke har opbakning fra store vælgergrupper.

Instituttet foreslår, at bundgrænsen for offentlig partistøtte for deltagelse i folketingsvalg sættes til 200 procent af prisen på et mandat, uanset regional og kommunal repræsentation. For regionsrådsvalg og kommunalbestyrelsesvalg foreslår instituttet bundgrænsen fastsat til 50 procent af prisen på et mandat.

Transparency International Danmark bemærker i sit hørings svar til andet udkast, at man bør adressere mere åbent, at det er den relativt store partistøtte til Stram Kurs, som var den egentlige baggrund for lovforslaget.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at de foreslåede bundgrænser for offentlig partistøtte er en udmøntning af ønsket fra et flertal i Folketinget, som er fremsat i Udvalget for Forretningsordenens beretning nr. 18 af 11. maj 2022 om visse ændringer af ordningen for offentlig partistøtte.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan henholde sig til dette ønske.

2.2. Åbenhed om bidrag til kandidater og kredsorganisationer

Københavns Universitet (Institut for Statskundskab) skriver i sit høringssvar til første udkast, at instituttet mener, at ændringen vil medføre øget, men ikke tilstrækkelig transparens. Institutet sætter spørgsmålstegn ved, hvorfor de lokale partioorganisationer skal indberette lokalt, mens kredsorganisationerne skal indberette til landsorganisationen. Herunder spørger instituttet, hvad der skal gælde, hvis organisationerne overlapper.

Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab) udtaler i sit høringssvar til første udkast fuld støtte til forslaget om, at private bidrag til folketingskandidater over beløbsgrænsen skal oplyses i partiregnskaber. Institutet finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, at disse oplysninger fremover vil blive offentliggjort på et senere tidspunkt end hidtil, da partiregnskaber først skal indsendes til offentliggørelse 12 måneder efter regnskabsårets afslutning. Institutet mener, at det svækker og forsinker offentlighedens mulighed for at opnå indsigt i de økonomiske transaktioner og bevæggrunde, der eventuelt kan ligge bag de valgte politikeres adfærd. Institutet foreslår på det grundlag, at fristen for afgivelse af partiregnskab ændres til seks måneder.

I sit høringssvar til andet udkast til lovforslaget udtaler instituttet, at man støtter intentionen om at fastholde åbenhed om privat støtte til partier og kandidater og påpeger, at forslaget, som det fremgår i det andet udkast, vil indebære en fastholdelse af det nuværende niveau af indblik.

Datatilsynet bemærker i sit høringssvar til andet udkast, at der ikke i lovbemærkningerne ses at være gjort databeskyttelsesretlige overvejelser om offentliggørelsen af navn og adresse på private tilskudsydere på regionenes hjemmeside. Datatilsynet henstiller i sit høringssvar til, at det sker.

Datatilsynet henstiller endvidere til, at ministeriets overvejelser om reglerne om navne- og adressebeskyttelse indgår i lovbemærkningerne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at det ikke er formålet med denne del af forslaget at øge åbenheden, men at afværge, at de ændrede bundgrænser utilsigtet medfører mindre åbenhed om private bidrag.

Som beskrevet i indledningen til afsnit 2 har Indenrigs- og Sundhedsministeriet fundet anledning til at ændre lovforslaget siden høringen over første udkast, således at indberetningspligtige tilskud til folketingskandidater og kredsorganisationer m.v. indberettes regionalt af organisationen henholdsvis kandidaten, uanset om den regionale kandidatliste er berettiget til eller søger om partistøtte i regionen.

På denne måde fastholdes den samme grad af åbenhed om private bidrag til folketingskandidater og kredsorganisationer, uden at lovforslaget går længere, end der var grundlag for i UFO's beretning nr. 18 af 11. maj 2022, der danner grundlag for denne del af lovforslaget.

Denne ændring betyder også, at offentliggørelsen – som hidtil – kan ske løbende, efterhånden som indberetningerne fra folketingskandidater og kredsorganisationer modtages i regionen.

Vedrørende spørgsmålet om overlappende kredsorganisationer og lokale organisationer har det traditionelt været op til partierne at beslutte, hvordan de organiserer sig. Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder ikke anledning til at indføre regler om, hvordan partier kan organisere sig.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i de almindelige bemærkninger til lovforslaget tilføjet nogle databeskyttelsesretlige overvejelser vedrørende offentliggørelsen af tilskudsyderes navn og adresse på regionens hjemmeside på baggrund af Datatilsynets henstilling i høringsvaret.

For så vidt angår Datatilsynets henstilling om, at der indgår overvejelser om reglerne om navne- og adressebeskyttelse i lovforslaget, skal det påpeges, at det fremgår af vejledning nr. 9338 af 9. juni 2020 om visse spørgsmål vedrørende partistøtte i afsnit 4.1.1., at hvor særlige omstændigheder gør sig gældende, og en fysisk person på grund af disse særlige omstændigheder ikke ønsker at blive anført med privatadresse i regnskabet henholdsvis erklæringen, kan partiet, kandidatlisten eller kandidaten oplyse navn på tilskudsyderen i kombination med en anden adresse, der sikrer en korrekt og entydig identifikation af tilskudsyderen, f.eks. adressen på et arbejdssted. Ministeriet har gentaget dette i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

2.3. Straf for manglende indsendelse af partiregnskab

Københavns Universitet (Institut for Statskundskab) ønsker i sit høringsvar til første udkast en afklaring af, hvem der udgør partiets ledelse og dermed underlægges strafansvar, således at dette ikke overlades til partiets definitioner. Instituttet påpeger, at det gør en forskel, om der er tale om ansatte eller folkevalgte.

Transparency International Danmark skriver i sit høringsvar til andet udkast, at organisationen bakker op om, at det skal have en konsekvens, når reglerne ikke overholdes. Organisationen sætter spørgsmålstegn ved, om strafansvar er den rigtige og mest effektive måde at gøre det på. Som alternativ foreslår organisationen, at der kan straffes ved karantæne eller tilbagebetaling af partistøtte.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at formålet med den foreslåede ændring er at sikre, at partier, der efter de nye bundgrænser ikke opnår partistøtteberettigelse, kan sanktioneres, hvis de undlader at indsende partiregnskabet. Straffemetoden følger den hidtidige på området.

Traditionelt har det været op til partierne at beslutte, hvordan de organiserer sig. Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder ikke anledning til at indføre regler om, hvem der udgør ledelsen i et parti.

2.4. Ikrafttrædelse

Kristendemokraterne anfører i deres høringsvar til andet udkast, at lovændringen først bør træde i kraft efter et kommende folketingsvalg henholdsvis det kommende kommunal- og regionalvalg. Partiet påpeger at have indgået leasingaftaler i tiltro til de gældende regler.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at det af Udvalget for Forretningsordenens beretning nr. 18 af 11. maj 2022 om visse ændringer af ordningen for offentlig partistøtte fremgår, at de nye bundgrænser bør have virkning fra det førstkommende folketingsvalg for så vidt angår den statslige partistøtte og fra det førstkommende regionsråds- og kommunalbestyrelsesvalg for så vidt angår den regionale og kommunale partistøtte.

Ved afgivelsen af beretningen var det udvalgets forventning, at ændringen kunne vedtages inden afholdelsen af folketingsvalget, som på daværende tidspunkt senest skulle afholdes den 4. juni 2023. Derfor vurderes det mest i overensstemmelse med udvalgets ønske at lade de nye bundgrænser træde i kraft den 1. januar 2024, frem for at afvente et kommende folketingsvalg, som senest skal afholdes den 31. oktober 2026.

For så vidt angår den kommunale og regionale partistøtte er det ministeriets opfattelse, at de nye bundgrænser bør træde i kraft samtidig med bundgrænserne for den statslige partistøtte, da der ikke er sagligt grundlag for forskelsbehandling af de forskellige niveauer.

2.5. Høringsparternes yderligere forslag

Kristendemokraterne foreslår i sit høringssvar til første udkast, at der stilles konkrete krav til omfanget af partiers organisation og aktiviteter, som sikrer, at der ikke ydes offentlig partistøtte til partier, der reelt ikke er forankret organisatorisk eller gennem aktiviteter.

I sit høringssvar til andet udkast foreslår partiet som alternativ til en ny bundgrænse, at der indføres krav om etablering af uafhængige storkredsbestyrelser i 8 ud af 10 storkredse, subsidiært 4 ud af 5 regioner.

Endvidere foreslår partiet, at der stilles krav til organiseringen af partiers landsorganisationer for at centralisere registreringen af indtægter og udgifter. Dette skal bidrage til øget overskuelighed og gennemsigtighed.

Københavns Universitet (Institut for Statskundskab) efterspørger i sit høringssvar til første udkast en præcisering af partistøttelovens udtryk "politisk arbejde". Institutet spørger desuden, hvordan det sikres, at de lønnede medarbejdere, som den offentlige partistøtte går til, faktisk udfører politisk arbejde.

I høringssvaret til andet udkast foreslår instituttet, at alle de offentliggjorte oplysninger om partier og kandidaters bidrag samles på Folketingets hjemmeside.

Instituttet mener desuden, at fristen for indlevering af regnskab bør afkortes.

Instituttet genfremsætter endvidere forslaget om, at partistøttelovens udtryk "politisk arbejde" bør defineres. Institutet anfører i den sammenhæng, at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis hele den offentlige partistøtte går til aflønning af partiets formand, da det ikke understøtter et levende demokrati mellem valgene. Institutet foreslår derfor, at hvis over 50 procent af partiets offentlige støtte anvendes til løn, leje af bil, husleje o.lign. til en snæver personkreds (f.eks. tre personer), skal partiet angive, hvilket politisk arbejde den/de pågældende har påtaget sig.

Endelig foreslår instituttet, at der på sigt udarbejdes klarere retningslinjer for, hvordan partierne angiver udgifter i deres regnskaber.

Aarhus Universitet (Institut for Statskundskab) foreslår i sit høringssvar til første og andet udkast, at der for at øge overskueligheden og dermed åbenheden om den private partistøtte oprettes en central oversigt over støtten til samtlige kandidater og organisationer i et parti. Endvidere foreslår instituttet en gennemgribende ændring af reglerne om indberetning af størrelsen af private tilskud over beløbsgrænsen, muligheden for at give bidrag gennem foreninger med anonyme medlemmer m.v.

I høringssvaret til andet udkast tilføjer instituttet et forslag om regulering af muligheden for at omgå offentliggørelse ved at give flere enkeltbidrag under beløbsgrænsen, som tilsammen overstiger beløbsgrænsen, gennem juridiske enheder, som man har bestemmende indflydelse i, eller ved at give enkeltbidrag under beløbsgrænsen, som tilsammen overstiger beløbsgrænsen, til forskellige kandidater eller organisationer i samme parti.

Instituttet påpeger i sit høringssvar til andet udkast, at lovforslaget ikke ændrer på, at regionale og kommunale kandidatlistor, der enten ikke er berettiget til partistøtte eller ikke søger om partistøtte, ikke skal indberette private bidrag over beløbsgrænsen. Det anføres, at det har formodningen imod sig, at kommunale og regionale kandidatlistor, der ikke er berettiget til offentlig partistøtte, modtager private bidrag i et problematisk niveau, og desuden at de desuden som ikke-valgte ikke har indflydelse. Det påpeges derimod, at indvalgte kommunale og regionale kandidatlistor kunne vælge at undlade at søge om partistøtte et enkelt år for at undgå at indberette privat støtte over beløbsgrænsen.

Instituttet påpeger videre, at de foreslåede ændringer vil komplicere reglerne om partistøtte. Dette anføres at være byrdefuldt for mindre partier og lokale enheder af større partier. Instituttet vurderer, at en generel og ensartet indberetningspligt for kandidater og partienheder vil medføre et administrativt mindre byrdefuldt system. Instituttet foreslår en løsning, hvor alle indberetninger sker på en blanket udformet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, der med fordel kunne etableres i en digital løsning.

Transparency International Danmark skriver i sit høringssvar til andet udkast, at der er set eksempler på, at partiorganisationer rådgiver de lokale organisationer om, hvordan man undgår offentliggørelse af privat partistøtte. De foreslår derfor, at ansvaret for overholdelse af reglerne lægges centralt.

Endvidere skriver organisationen, at der er en ulogisk forskelsbehandling af kontrollen med partiers overholdelse af partiregnskabsloven, alt efter om partiet ansøger om/er berettiget til offentlig partistøtte eller ej. *[Indenrigs- og Sundhedsministeriets bemærkning: Partiregnskabslovens regler er ikke afhængige af, om partiet er berettiget til eller søger om partistøtte. Det lægges til grund, at der henvises til partistøttelovens regler om regionale og kommunale kandidatlistor, hvorefter kandidatlistor indsender oplysninger om tilskud, når de ansøger om partistøtte.]* På den baggrund anbefaler organisationen, at der etableres en generel kontrolordning for alle, der indsamler privat støtte til politisk virksomhed med henblik på opstilling til offentlige valg.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at dette lovforslag er en udmøntning af ønsket fra et flertal i Folketinget, som er fremsat i Udvalget for Forretningsordenens beretning nr. 18 af 11. maj 2022 om visse ændringer af ordningen for offentlig partistøtte. Derudover indeholder forslaget nogle ændringer, som skal håndtere afledte og utilsigtede konsekvenser af de øgede bundgrænser. Det er ikke formålet med lovforslaget at skabe øget åbenhed om privat partistøtte eller at afbureaukratisere.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan oplyse, at ministeriet har samlet en oversigt med henvisninger til de kommunale og regionale hjemmesider, hvor erklæringerne om privat partistøtte offentliggøres: <https://valg.im.dk/valg/partistøtte/aabenhed-om-privat-økonomisk-støtte-til-politiske-partier>. Oversigten har til formål at give vælgere lettere og mere overskuelig adgang til oplysningerne.

Traditionelt har det været op til partierne at beslutte, hvordan de organiserer sig. Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder ikke anledning til at indføre regler om centralisering af ansvaret i partier.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet tager herefter ikke nærmere stilling til høringsparternes forslag.

3. Anordningshjemmel til ikraftsættelse af partistøtteloven for Færøerne

3.1. Høringsparternes bemærkninger

Lagmandens kontor har ingen bemærkninger til lovforslaget. Derudover fremkommer Lagmandens kontor med nogle bemærkninger til den efterfølgende proces for den kongelige anordning, der skal ikraftsætte partistøtteloven for Færøerne.

Miðflokkurin foreslår, at kravet om, at partier og kandidater uden for partierne skal have mindst 1.000 stemmer ved det seneste folketingsvalg for at blive berettiget til partistøtte, ændres for Færøerne til maksimalt 500 stemmer. Partiet anfører, at muligheden for at opnå 1.000 stemmer er væsentligt lettere i Danmark end på Færøerne. Partiet anfører derudover, at partistøtten stiller de store partier i en bedre økonomisk position til valg, og at partistøtten derved er med til at påvirke den demokratiske proces.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærker, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at indføre forskellige bundgrænser for Færøerne og Grønland. Baggrunden herfor er, at der vælges to mandater på Færøerne henholdsvis i Grønland, og at antallet af stemmeberettigede er i samme størrelsesorden på Færøerne og i Grønland.

Derudover bemærkes, at lovforslaget indfører nye hævede bundgrænser for partistøtteberettigelse i Danmark, hvorefter det alene er partier, der er valgt eller tæt på at blive valgt, der fremover vil være berettiget til partistøtte. Den ønskede ændring for Færøerne går i den modsatte retning og vil i praksis betyde, at alle opstillede partier på Færøerne fremover forventes at blive berettiget til partistøtte. I dag er fem ud af seks partier på Færøerne berettiget til partistøtte, og i Grønland er fire ud af fem partier berettiget til partistøtte.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan henholde sig til ønsket fra Udvalget for Forretningsordenen.